

POSTANOWIENIE

Dnia 11 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Roman Trzaskowski

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie ze skargi pozwanego G. F.
o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem
Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 16 lutego 2010 r., sygn. akt I ACa (...)
w sprawie z powództwa R. F.
przeciwko G. F.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 11 grudnia 2019 r.,
zażalenia pozwanego na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 11 kwietnia 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

**uchyla zaskarżone postanowienie i pozostawia
rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego,
w tym o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej w tym
postępowaniu, orzeczeniu kończącemu postępowanie
w sprawie.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] postanowieniem z dnia 11 kwietnia 2019 r., odrzucił
wniesioną przez pozwanego G.F. skargę o wznowienie postępowania

zakończanego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 16 lutego 2010 r. w sprawie I ACa (...).

W uzasadnieniu wskazał, że postanowieniem z dnia 27 lutego 2019 r. oddalony został wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu ze skargi o wznowienie postępowania. Zarządzeniem z dnia 28 lutego 2019 r. pozwany został wezwany do uiszczenia w terminie tygodniowym opłaty od skargi w wysokości 4.000 zł, pod rygorem jej odrzucenia. Wezwanie to, po dwukrotnej awizacji, zostało doręczone pozwanemu 20 marca 2019 r., a określony termin upłynął bezskutecznie. W tej sytuacji, na podstawie art. 406 k.p.c. w związku z art. 370 k.p.c. Sąd Apelacyjny, będąc właściwym do rozpoznania sprawy, odrzucił na posiedzeniu niejawnym nieopłaconą skargę o wznowienie postępowania.

Pozwany zaskarżył powyższe postanowienie z dnia 11 kwietnia 2019 r. wnosząc o jego uchylenie oraz zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego. Zaskarżonemu postanowieniu zarzucił naruszenie art. 139 § 1 k.p.c., przez jego zastosowanie i błędne przyjęcie w realiach niniejszej sprawy, że wezwanie do uiszczenia opłaty od skargi o wznowienie postępowania zostało doręczone, co doprowadziło do przyjęcia, że pozwanemu upłynął bezskutecznie określony termin do uiszczenia tej opłaty, a w konsekwencji doszło do naruszenia art. 370 i 406 k.p.c.

Uzasadniając powyższe stanowisko wskazał m.in., że w czasie dokonywania doręczenia przebywał na leczeniu w placówce szpitalnej i nie miał możliwości skutecznego odebrania przesyłki do niego adresowanej i zapoznania się z jej treścią, a w efekcie wykonania zobowiązania z dnia 28 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Doręczenie w sposób przewidziany w art. 139 § 1 k.p.c. może być uznane za dokonane wtedy, gdy przesyłka sądowa została wysłana pod aktualnym adresem oraz imieniem i nazwiskiem odbiorcy, a co do prawidłowości danych brak jest wątpliwości (uchwała SN z dnia 16 lutego 2017 r., sygn. akt III CZP 105/16, OSNC 2017, nr 10, poz. 112). Obiór przesyłki przez osobę będącą domownikiem

gwarantuje realną możliwość dojścia oświadczenia do wiadomości adresata (wyrok SN z dnia 28 lutego 2002 r., sygn. akt III CKN 1316/00, nie publ.).

W aktach sprawy znajduje się oświadczenie K.K., która odebrała pismo sądowe z placówki pocztowej, z którego wynika, że nie jest pełnomocnikiem pozwanego, uprawnionym do zapoznania się z treścią przesyłki, czy dokonywania innych czynności w imieniu i na rzecz adresata. Należało w tej sytuacji rozważyć, czy doręczenie wezwania do opłacenia skargi o wznowienie postępowania było skuteczne.

Zgodnie z art. 138 § 1¹ k.p.c., Pismo złożone w placówce pocztowej w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe może zostać odebrane także przez osobę upoważnioną na podstawie pełnomocnictwa pocztowego do odbioru przesyłek pocztowych. Złożone do akt sprawy elektroniczne potwierdzenie odbioru pisma nie określa, czy osoba obierająca pismo legitymowała się takim pełnomocnictwem, zatem już tylko z tej przyczyny nie było podstaw do uznania skuteczności doręczenia. Jeżeli zaś osoba ta odebrała pismo w charakterze dorosłego domownika, to również nie ma podstaw do uznania prawidłowości doręczenia, dorosły domownik może bowiem, zgodnie z art. 138 § 1 k.p.c., odebrać pismo jedynie w mieszkaniu adresata podczas jego nieobecności. Niedopuszczalne, a co za tym idzie nieskuteczne, jest doręczenie zastępcze w innym miejscu niż mieszkanie adresata, w którym doręczyciel zastanie jego domownika (postanowienie SN z dnia 28 kwietnia 2000 r., sygn. akt I PZ 3/00, nie publ., z powołaniem się na postanowienie SN z dnia 20 sierpnia 1969 r., sygn. akt I PZ 22/69, OSNCP 1970, nr 6, poz. 110).

W konsekwencji należało uznać, że doręczenie przesyłki sądowej zawierającej odpis postanowienia z dnia 27 lutego 2019 r. wraz z wezwaniem do uiszczenia opłaty od skargi o wznowienie postępowania było nieskuteczne i brak było w tej sytuacji podstaw do odrzucenia tej skargi.

Wobec powyższego, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego, w tym

o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanej przez adwokata ustanowionego z urzędu, w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, stosownie do art. 108 § 2 w związku z art. 398²¹ i art. 394¹ § 3 k.p.c.

aj